

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do przekładoznawstwa, PG_00165620						
Kierunek studiów	Filologia rosyjska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		rosyjski polski i rosyjski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Alicja Pstyga				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi problemami teorii przekładu, zarówno uniwersalnymi, jak i dotyczącymi relacji rosyjsko-polskich i polsko-rosyjskich. Student powinien mieć świadomość, że przekład wymaga od tłumaczącego szczególnej kompetencji językowej, kulturowej i komunikacyjnej, które są podstawą wartościowych przekładów i uświadamiają odpowiedzialność za dokonywane wybory translatorskie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FROSL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu aparat pojęciowo-terminologiczny stosowany w językoznawstwie, w szczególności mający zastosowanie w badaniach nad językiem rosyjskim.	Student doskonali swą wiedzę z zakresu konfrontacji językowych (w ramach relacji rosyjsko-polskich) i lingwistycznej analizy tekstu; rozumie potrzebę zastosowania językoznawczych podstaw w pracy nad przekładem; zna techniki i strategie przekładowe.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FROSL3_U04] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, a także przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metod językoznawczych, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu przekładoznawstwa w interpretacji tekstów ilustrujących szczegółowe problemy leksykalne przekładu; wie, jak zweryfikować ekwiwalenty przekładowe na poziomie tekstów zróżnicowanych gatunkowo.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FROSL3_U01] Potrafi wykorzystywać ogólną wiedzę językoznawczą i literaturoznawczą oraz ogólną wiedzę z zakresu dyscyplin pokrewnych do zadań związanych ze studiowaniem zagadnień szczegółowych, w tym dotyczących języka i literatury rosyjskiej.	Student rozumie interdyscyplinarny charakter podstaw translatoryki, umie analizować teksty i rozpoznawać jednostki przekładu z punktu widzenia przekładalności komunikatu.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[FROSL3_W09] Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego oraz etyki, w tym mające zastosowanie w pracy badawczej z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz w pracy zawodowej.	Student orientuje się w specyfice pracy tłumacza, respektuje i szanuje prawo autorskie; zna zasady wykorzystania dwutekstów (relacje autor - tłumacz).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
Treści przedmiotu	Komunikacja międzyjęzykowa, międzykulturowa i model przekładu w świetle teorii komunikacji. Przedmiot i podstawy translatoryki. Szkoły przekładu. Tłumacz jego status i kompetencje. Zakres pojemności informacyjnej słowa i leksykalne aspekty przekładu. Typologie przekładu. Strategie w przekładzie. Ekwiwalenty słownikowe a odpowiedniki przekładowe ekwiwalencja i adekwatność w przekładzie. Intertekstualność w przekładzie. Przekład i nieprzekładalność wobec różnic językowych i kulturowych. Obcość w przekładzie. Krytyka przekładu. Recepcja przełożonego tekstu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość języka rosyjskiego na poziomie umożliwiającym realizację założonych efektów kształcenia. Umiejętności w zakresie filologicznej analizy tekstu oraz wiedza z zakresu kultury Rosji.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywna praca na zajęciach (udział w dyskusjach, pozytywna ocena z referatu / pracy pisemnej z literatury z zakresu przekładoznawstwa)	51.0%	20.0%
	tłumaczenia dwóch tekstów	51.0%	10.0%
	egzamin ustny	51.0%	70.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bednarczyk A., Wybory translatorskie, Łódź 1999. Kozłowska Z., Szczęsny A., Tłumaczenie pisemne na język polski. Kompendium, Warszawa 2018. Legeżyńska A., Tłumacz i jego kompetencje autorskie, Warszawa 1986 i nast. Lewicki R., Obcość w odbiorze przekładu, Lublin 2000. Ojcewicz G., Podstawy translatoryki, Gdańsk 1991. Pieńkos J., Przekład i tłumacz we współczesnym świecie, Warszawa 1993. Tabakowska E., Tłumacząc się z tłumaczenia, Kraków 2009. Wojtasiewicz O., Wstęp do teorii tłumaczenia, Warszawa 1993. Alekseeva I.S., Vvedenie v perevodovedenie, Moskva 2004. Komissarov V.N., Sovremennoe perevod ovedenie, Moskva 2000. Švejcer A.D., Teoriã perevoda, Moskva 1988.
	Uzupełniająca lista lektur	Współczesne teorie przekładu. Antologia, red. P. Bukowski, M. Heydel, Kraków 2009. Polska myśl przekładoznawcza. Antologia, red. P. de Bończa Bukowski, M. Heydel, Kraków 2013. Mała encyklopedia przekładoznawstwa, red. U. Dąmbaska-Prokop, Częstochowa 2000. Balcerzan E., Literatura z literatury (strategie tłumaczy), Katowice 1998. Barańczak S., Ocalone w tłumaczeniu, Poznań 1992. Bednarczyk A., Analiza pretranslatorska tekstu jako pierwszy etap tłumaczenia poetyckiego, Łódź: 2019. Bednarczyk A., W poszukiwaniu dominanty translatorskiej, Warszawa 2008. Eco U., Prawie to samo. O doświadczeniu przekładu, tłum. J. Miszalska, M. Surma-Gawłowska, Kraków: 2021
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Student otrzymuje ocenę z egzaminu na podstawie odpowiedzi na 2 wylosowane pytania (jedno z teorii przekładu, drugie obligatoryjnie dotyczące podstawowych kategorii przekładu, czyli z zakresu ekwiwalencji, adekwatności i nieprzekładalności z możliwością odniesienia do własnych tłumaczeń) Przykładowe pytanie: Definicje przekładu. Szkoły przekładu w Rosji / w Polsce. Kategoria fałszywych przyjaciół. Rola tłumacza we współczesnym świecie. Ekwiwalencja a/i adekwatność w przekładzie.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.